

وقتی حقیقت

در دسترس است

جست و جوی جواب برای سؤالات نسبتاً مهم!

هادی رئیس

چرا بیشتر کشورهای اسلامی در فقر به سر می‌برند و وضعیت مناسبی ندارند اما کشورهای غیرمسلمان که دین، دخالتی در اداره کشورشان ندارد به پیشرفت‌های بسیاری رسیده‌اند؟ آیا باید نتیجه بگیریم که اسلام باعث عقب‌ماندگی آن‌ها شده است و اگر مسلمانان هم دین را کنار بگذارند بهتر می‌توانند پیشرفت کنند؟

اسلامی تحقیقات گسترده‌ای در علوم مختلف انجام داده بودند و از سرزمین‌هایی آباد و پررونق بهره‌مند بودند. آن‌ها جامعه خودشان را به شایستگی اداره می‌کردند، مسلمان هم بودند!

۳. در نوشته‌های بسیاری از غربی‌ها به این اشاره شده است که اروپا با استفاده از تحقیقات و دستاوردهای تمدن اسلامی، حرکت خود را به سمت شکوفایی علمی آغاز کرد و برای همین همیشه خود را مدیون دانشمندان اسلامی می‌دانستند؛ البته همانند که گاهی همین کشورها حالا مانع استفاده علمی کشورهای مسلمان از آن‌ها می‌شوند و برای مثال صدها دانشجوی ایرانی را به بهانه تحریم، از تحصیل برخی از علوم در دانشگاه‌های غربی محروم کردند.

۴. اگر به کشورهای فقیر و پیشرفت نکرده جهان نگاهی بیندازید خواهید دید که بیشتر آن‌ها مسلمان نیستند. پس فقیر بودن آن‌ها ربطی به دین و اسلام ندارد و باید دلیلش را در جای دیگری جست‌وجو کرد. مثلاً باید به رابطه آن‌ها با کشورهای استعمارگر نگاه انداخت و پرسید آیا ممکن است کشورهای خاصی با زورگویی مانع پیشرفت برخی کشورهای دیگر شده باشند تا بهتر بتوانند از آن‌ها بردگی بکشند و منابعشان را مفت از چنگشان به دریاورند؟ یا علت این

چرا بیشتر کشورهای اسلامی در فقر به سر می‌برند و وضعیت مناسبی ندارند اما کشورهای غیرمسلمان که دین، دخالتی در اداره کشورشان ندارد به پیشرفت‌های بسیاری رسیده‌اند؟ آیا باید نتیجه بگیریم که اسلام باعث عقب‌ماندگی آن‌ها شده است و اگر مسلمانان هم دین را کنار بگذارند بهتر می‌توانند پیشرفت کنند؟

۱. دینی که در میان بسیاری از مردم مسلمان رواج دارد متأسفانه با دین خالص و نابی که پیامبر اسلام ﷺ آورده‌اند فاصله دارد؛ یعنی در این جوامع فقط نام اسلام وجود دارد و درست و حسابی به دستورات آن عمل نمی‌شود؛ بنابراین اگر رشد و پیشرفت چنین مسلمانانی با مشکل مواجه می‌شود، به خاطر دین نمی‌تواند باشد چون آن‌ها اصلاً دین دار واقعی نیستند. اول اسلام واقعی را پیدا کن و بعد ببین با آن می‌شود پیشرفت کرد یا نه!

۲. اتفاقاً نمونه‌های بسیاری وجود دارد از تشویق دین اسلام به پیشرفت و رشد فکری و مادی انسان در کنار پیشرفت معنوی. این را هم در تعالیم و دستورات دینی می‌توانیم ببینیم که چقدر به علم اهمیت داده شده است و هم در تجربه‌های تاریخی. مثلاً به تمدن بزرگ اسلام نگاه کنید. وقتی که اروپایی‌ها در دورانی سیاه و فلاکت‌انگیز بودند و در هیچ‌یک از علوم و فنون پیشرفتی نداشتند، کشورهای

در قسمت‌های مختلف علمی و صنعتی به دست آورده‌اند.

۷. همان‌طور که اول هم گفتیم، بسیاری از کسانی که ادعای مسلمان بودن می‌کنند، به‌طور کامل به دستورات اسلام عمل نمی‌کنند. پس اگر چنین مردمی پیشرفت نکردند نباید تقصیرش را به گردن اسلام بیندازند. باید انحراف‌ها را کنار بگذارند، تنبلی و بی‌نظمی و بی‌تدبیری خود را با آموزه‌های دینی توجیه نکنند و با همه امید و توان تلاش کنند، اگر پیشرفت نکردند و تمدن‌های مادی و غیردینی را کیلومترها پشت سر گذاشتند، آن وقت دین را باعث عقب‌ماندگی بدانند، کسی حرفی ندارد!

۸. جمع شدن دین‌داری و پیشرفت غیرممکن نیست و اتفاقاً با دخالت دین در اداره یک کشور، پیشرفت دست‌یافتنی‌تر می‌شود اما دشمنان اسلام این را نمی‌پسندند. آن‌ها از این که ملت‌ها زیر سایه اسلام پیشرفت کنند و همراه با آخرتشان، دنیایی آباد هم داشته باشند می‌هراسند. می‌دانید چرا؟ چون در این صورت نخواهد توانست به مردم دنیا بگویند: اسلام دین هزاران سال پیش است و به درد امروز نمی‌خورد. اگر یک کشور اسلامی پیشرفت کند، دیگر دشمنان آن نمی‌توانند ادعا کنند: اگر می‌خواهید دنیای خوبی داشته باشید و به رفاه و آزادی و پیشرفت دست پیدا کنید باید دین را از سر راهتان بردارید. به همین دلیل دشمنان اسلام تا بتوانند مانع تراشی می‌کنند و مردم را از حکومت‌های دینی و اسلام می‌ترسانند. حمایت آن‌ها از بعضی حکومت‌های واپس‌گرا و عقب‌مانده در کشورهای مسلمان نیز به همین دلیل است. ●

عقب‌ماندگی در فرهنگ و زندگی خودشان است که نمی‌گذارند ترقی کنند! به هر حال، بی‌دینی آن‌ها باعث رشد و شکوفایی‌شان نشده است.

۵. حالا نگاهی به کشورهای بیندازیم که ظاهراً پیشرفته‌اند و ما را به این شک انداخته‌اند که نکند دوری آن‌ها از دین باعث پیشرفتشان شده است. آیا در این کشورها همه چیز همان قدر که ادعا می‌شود و در فیلم‌ها و تبلیغاتشان نشان می‌دهند واقعاً روبه‌راه است؟ خیر! نه تنها از نظر اخلاقی و ارزش‌های انسانی وضعیت اسفناکی در بسیاری از این کشورها حاکم است، بلکه حتی از نظر اقتصادی نیز اتفاقات دور از انتظاری در این کشورها در جریان است. در اغلب این کشورها مردم فقیر زیادی وجود دارند که به حال خود رها شده‌اند و حقوق انسانی آن‌ها نادیده گرفته می‌شود.

۶. البته پیشرفت‌ها هم واقعیت دارد، اما باید کمی دقیق شویم و از خود پرسیم آیا چیزی که باعث این پیشرفت‌ها شده است در اسلام نهی شده است؟! و این دلیل عقب‌ماندگی مسلمانان بوده است؟ مثلاً یکی از علت‌های مهم پیشرفت، داشتن نظم در همه کارها است. علت دیگر، پشتکار و تلاش خستگی‌ناپذیر است. یک علت مهم دیگر مسئولیت‌سناسی است یعنی هر کسی هر جا که هست وظیفه خود را به بهترین شکل انجام بدهد. علت‌های دیگری هم وجود دارد اما فعلاً همین‌ها بس است. آیا اسلام از داشتن این خصوصیت‌ها نهی کرده است؟ اگر نه، پس در صورتی که مسلمانان هم این خصوصیت‌ها را به دست می‌آورند، در مسیر پیشرفت قرار می‌گرفتند. همان‌طور که الان در کشورهایی مثل کشور خودمان خیلی از جوانان با اجرای این خصوصیت‌ها، پیشرفت‌هایی را

